

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на шість рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на шість рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Екпе-
диция місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

3 чеського табору.

(+) З того часу, як молодоческий клуб, якому чеський виконний комітет лишив свобідний вибір тактики в радї державній, постановив залишити обструкцію і пустити перше читанє бюджету і австро-угорської угоди, почали радикальні елементи (соціалні демократи, аграрники а навіть ліве крило клубу) завзяту агітацію проти політики молодочехів. На першій скрипці грають Narodni Listy, бо се для великого дневника і з матеріального боку вельми корисно вести радикальну політику, а за ними ціла громадка дрібних радикальних часописий. Навіть дві ради громадські ухвалили резолюції, якими осуджують зворот молодочехів яко невияснений і незрозумілий для них і більші надії покладають на радикальну і обструкційну тактику.

Певно, що становище молодочехів вельми трудне, передовсім для того, що самі спершу кинули ся на старочехів і виперли їх мало-що не зовсім з політичної видівні своєю радикальною політикою, а трудне і длятого, що по знесеню язикових розпорядків хватили ся найострійшого способу, обструкції. Тепер очевидно не легко чеській суспільности зрозуміти новий політичний зворот, тим більше, що годі розбунювати про можливі від правительства сподівані користи з сеї політики, позаяк се величало би знов велике ворухненє між Німцями, що правительство знов робить Чехам уступки.

Задля того радикальні елементи мають вельми легку і популярну задачу, побиваючи молодочехів, яких спадковцями себе они вважають. Сій обставині завдячують чеські радикали вибір Бакси, вельми окричаного і ославленого, але не зовсім славною своєю минувшестю, яка записала єго не зовсім гарними буквами в судових розправах. Споглядаючи отже з поважного становища на долю чеського народу, треба вважати вибір таких елементів нездарних до поважної реальної роботи, хоч вельми крикливих, справденим нещастєм чеського народу. Коли бо після упадку старочехів майже виключно парламентарною видівнею заволоділи молодочехи, то треба признати, що впровадили на ту видівню численну громаду вельми спосібних речників, заводово вельми основно образованих людей, справді сам цвіт чеської інтелігенції. Зовсім инакше однак представляють ся заступники найновішого радикалізму — се справдения охльокрація, яка нагадує часи Клеона і єму подібних крикунів в старинній Греції, що довела до занепаду грецької самостійности.

На сю боротьбу в чеськім таборі звернена тепер загальна бачність цілої Австрії, позаяк тут не лише буде рішати ся доля і будуччина чеського народу, але й дальша хода австрійської політики, в якій чеський нарід доси все відгравав перворядну роль.

Молодоческі послы, зібрані в неділю на виконнім комітеті в Празі, пояснювали учасне положенє і на 26. цвітня означи-

ли зїзд мужів довіря. Однакє заговорила і Моравія, яка все визначала ся холодною розвагою. Так як перед починами, які по тім бою знищили чеську самостійність, так і тепер недільні віча на Мораві ухвалили резолюції, якими згоджують ся з тактикою чеського клубу. Можна сподівати ся, що розважна політична тактика осягне побіду, а се вийде не лише в користь чеського народу але й уладженя відносин парламентарних у Відні.

Amicus Plato, sed...

У націонал-демократів з «Діла» починають проявляти ся признаки горячої кавікули, хоть ще доперва ледви потепліло. Зразу ми думали, що редактор переочує ті напади скаженими сьміхованцїв, але коли оно з новинок перейшло вже у вступні статї, то видко, що вже цілу редакцію обгорнув шал танцю св. Віта.

Отже в передовсім ч. 62. затитуловано статю: «П. Барвінському». Який інтересний, ефектовний титул! Але коли прочитати зміст статї, аж гвідко робить ся. Передовсім чесний письменник «Діла» імпуєє п. Барвінському статю, під якою він не є підписаний, та про авторство якої би-строокий письменник не може мати жадної відомости. Відтак замість боронити свого націонал-демократичного стягу перед закидом, що він допоміг до розвїтї соціал-демократичного стягу — автор згаданого памфлету кидає ось які низькі і підлі клевети на шановного посла: П. Барвінському сприквив ся вже пісний хліб педавної фронди і він почиває знов гатити воду на польско-шляхотський млин. Як в новинці про Маличку — він старав ся скинути одвічальність з польских властей на самих лише москвофілів, так і тепер страшаком соціальної демокрації і завертанєм «кота хвостом» старав ся спинити соціалний страйковий рух і дати поміч панам-Полякам в обороні їх захитаних позицій.

В справі бороненя москвофільских денунціантів ми вже дали достаточну відповідь «Ділови» єго власними словами. Колиж оно і на дальше уважає для себе честію ставати в їх обороні, щоби нам, а властиво нашому дописувателєви підсунути якісь посторонні тенденції, то ми не можемо противити ся сему. Однак не будемо «Діленька» підозрівати зараз о якісь «консолідаційні махінації», ні — ми віримо, що оно робить се зі щирою... глузотю.

Однак що-до страйків мусимо дати «Діленькови» ясну і категоричну відповідь. Вже саме твердженє «Діленька», немов то пос. Барвінський «страшаком соціальної демокрації старав ся спинити соціалний страйковий рух», є ясным признанєм зі сторони націонал-демократичного органу, що він сам признає причинну звязь між соціалістами а страйком. Тим самим «Діленька» признає, що наші твердженя що-до розширеня соціалістичного впливу на хід наших народних справ є справедливі. Та хоть оно і відвирав ся своєї вини у тім зрості соціальної демокрації на галицько-руськїм ґрунті, то факти, які наведемо в нашій статї «Нова ера» України д-ра Яросевича, як і логічні їх консеквенції «Діленька» не ослабить своїми клеветами та лайкою в перекованю тих, що читали наведену статю А нам ходить лишень о наших

читачів; з таланом соціал-демократичних редакторів в компонованю памфлетів, клевет та силетень не думаємо змагати ся. Натомість завидно їм явно, що ми глядимо на страйки з суспільно-економічного становища і уважаємо їх оправданими, а в данім разі потрібними там, де справді рільним робітникам діє ся кривда, та де завдяки місцевим обставинам дасть осягнути ся висша ціна праці. Однак підношенє гадки загального рільного страйку в цілі осягненя якихсь політичних і національних користей уважаємо хибним і безцільним, а дотичну агітацію шкідною нормальному розвоєви наших народних сил.

Се не є ані «лакейська прислуга», ані «лизанє панських рук», ані «раболіпна політика», ані жадне «обертанє рота хвостом» — як зволіло «Діленька» назвати згадану статю, але се є пересвідченє, яке не ми перші висказуємо та яке признають не лише наші сторонники, але нишком і богато заголокованих та стероризованих прихильників «Діленька».

Сеї тероризм хотять тепер редактори «Діленька» (не втягаємо сюди особи п. Романчука після їхньої методи) виконати на п. Барвінськїм.

В посліднім числі п. з. «Барвінщина гедівива» знов накидує ся на него, роблячи особисто відвічальним за допись з Бобреччини, якій закидує: «увнженій тон та ультразрадицьку тенденцію і ціль» (!), «теляче одушевленє», «рабський захват», «переказану з благовіїним трепетом», «вершок льокайства», «рабську писанину», вираз цілковитої капітуляції перед шляхоцькою Польщею», «резигнованє з основних наших прав на Руси — прямо народну зраду», «лакейську рекламу» і т. д. і т. д. Ми наводимо всі ті цвітки сезонової політики «Діленька» (звісно, она змінє ся з кожним сезоном, як мода у плохих жінок), щоби доказати, до яких абсурдів може довести пересада і засліплена, партійна тенденційність. Оно дасть ся вияснити лише тим, що згадана допись походить з виборчого округу п. Романчука, голови редакції «Діленька», якого оно в своїй мегальманії іменуєвало «головою цілого народу».

(Дальше буде).

3 бразилійської України.

(Конець).

Другий випадок: Брат Ч. В. В., вернувши до Галичини, кинув ся, щоби спонукати львівских Русинів до помочи Паранцям. Дійсно вібрав ся кружок чесних патріотів і в короткім часі зібрали відповідно досить велику суму на ту ціль. І щож? Приходить раз до Брата редактор одной з руских гумористичних часописий і каже: «Я би хотів чимсь причинити ся для Паранців! Мені осталося з тамтого року богато зброшурованих частий літерацких з календаря, я додам сегорічне (на р. 1902) календарієм і щось спеціального для Русинів — то не буде богато коштувати, лишень 25 корон і Паранці наші будуть мати свій календар». Утішив ся Брат, що найшов ся так безінтересовний, дав 10 К зі своїх грошей наперед і умовились, що календар має бути готов на 1. жовтня 1901. р., щоби міг на час прийти до Бразилії. І який конець? Календар вийшов доперва в р. 1902. з початком марця! Комітет паранський заплатив

тому редактори замість 25 К аж 200 К. Календарі лежать до нивішнього дня в Сантосі в магазинах портових, де за них треба заплатити до 300 К, а тепер ще більше! Усе то якось можна би витолкувати: може редактор народолобець не обчислив добре своїх коштів наперед (25 а 200 то трохи для мене незрозуміле), може були якісь лихі обставини, або манівна поспувала ся і сей календар замість 1. жовтня 1901 був готов аж в марці 1902 — але що адресат не дав ся на такий коштовний дарунок злапати і не викинув кількатор корон на дармо, то мав рацію.

Такий календар можна сюди лише хіба на сьміх вислати! Поминаю, що в односторонній вісти про край Бразилію самі дурниці, що приписи почтові для Бразилії цілковито фальшиві, міри але подані — я возьму ту славу, котра мала мати істинну вартість для тутешніх Русинів, часть літературну. Є се витяги з гумористичної часописи, відповідні може для людей інтелігентних, а не для наших мужиків, котрі паражені є тут на деморалізацію на кождім кроці. Я наведу лиш написи кількох «кавалків» — самі судіть: 1) Історія поцілуїв. 2) Супружій досвід. 3) Де є мати? 4) Образець літній — де каже: «Там під літом на вигоні парка любо шепетить — дівча плаче, а в долоні руку паніча пестить. 5) Ти як статуа клясична... Все те для народа? Лучше було-б кількатор книжочок тут прислати і букварів! Крім того є там в календарі: розклад їзди в Галичині, приписи почтові для Австрії, оголошеня о пільзеньськім пиві, винах, цукорнях, торговлях корінних у Львові і більше нічо! Ніхто не повірить, що редактор не знав, для яких людей має бути той календар. Думаю, що спічне він певно (календар — не редактор) в глибинах моря, де бразилійські риби будуть роздумувати над історією поцілуїв.

То все пригадує мені одну статю, в котрій дочитав ся я, що як Англіїці не мали що зробити з старими фраками і циліндрами, — вивезли їх до Нової Зеландії, щоби з милосердя поубирати в них голях дикунів. Іду дальше. Переїхавши цілу Парану, я повідвідував єї всі запалі кути, а не застав нікуди рускої часописи, крім декуди Свободи півн. американської. Тільки до Прудентополіс приходив «Руслан». (В сїм як і в минулім році Ред. ваша вислає кілька примір). Також брат Гороцук, будучи у Львові, зголосив ся до одної редакції і просив, щоби вислали до Парани часописи, а Паранці охотно оплатять пересилку, бо на більше їх не стати. На тоє відповіли, що не думають безплатно вислати. Віват патріотизм!

А тепер придивім ся, як Поляки роблять. Нема майже польської редакції в Европі, Америці півн., щоби сюди не по кілька, але по кільканийцять чисел не насилала і то безплатно! Варшава вислає навіть найдорозші часописи. Були часи, що насилано цілими паками книжок! Ча-

сописи вислали і приватні люди по перчитаню.

Згадаю єще про книжки, о котрих пише п. Петрицький «делегат» в 275 ч. «Руслана», де каже, що пороздавав вже по кольоніях поміж Русинів. (Розуміє ся на крик «Руслана» і тутешніх Русинів). Маю в руках лист о. Роздольського з Ріо Кляро, де межи иншими пише: «Люди у нас радо читали би, та нема що. Приїлають приміром такі просьвітні книжки для Русинів бразилійських: Будовельний закон(!). — Де що про молоко. — Про живоплоти. — Статут Общ. Качк(!). — Справозданя. — Рогатий скот. — Що то таке провізорія?(!) — Статут Тов. Двістер(!) — О нових податках(!) — Про ґрунтовий катастр(!). — Обірник, навози. — Про книги ґрунтові(!) — Новий процес цивільний(!). — Приписи для оглядачів худоби, мяса і т. п. Risum teneatis amici!

А тепер де що розкажу о другім таким самім дарунку крайнів зі старого сьвіта, а Вашім «делегаті». Закидує мені п. Петрицький, що я зневолений був кинутись в польський табор. Але се неправда, властиво він пробував того. На доказ посилаю витинки з часописи «Robotnik Państwa», котрого редакцію комітет редакційний вже мені 2 рази видавав, однак я не прийняв, хотіи була би то для мене досить інтрантна посада. Кидась він там на сьвітських людей (вже сьвященникам дав спокій), котрі хотіи читати часом не уміють, богато причинились до організації Русинів. Не дивуйте ся, щом мусів тут на місци в Парані знов виступити в Gazet-і polsk-ій против него. Трудно, щоби люди невинні і чесні терпили! Я в сій справі єще більше Вам напишу — тепер тільки скажу, що змістифікував якийсь приятель чесних людей в комітеті і підсунув їм чоловіка, котрий так надав ся на делегата, як від до карити. Єму здавало ся, що в Парані такі Русини дурні, що мож їх за ніє водити і на їх головах виїхати таням коштом на якогось героя новочасного.

Тепер бодай коротко згадаю, що тепер робить ся. Приїхали нові отці, з сьвіжими силами, тож провадять діло так для Божої як і народної ідеї. Одного отця поміщено на постійно в Куритібі, хотіи єпископ носом крутить, бо то пункт найбільше zagrożений. Отець Шкирман зараз в першім тижни по приїзді виїхав на Люцену, де перебув кілька місяців. Ігумен Хмільський латає, як може, бо ту і будова церкви на голові і само Прудентополіс величезна кольонія, де безнастанно трох мають до роботи, а єще инші кольонії кричать: присилай сьвященників, бо довго чекаємо. Задожено тут школу, а властиво по 2-місячних вакаціях отворено на ново, котру я проваджу; по кольоніях майже всіх позакладано так само, або розширено давні. На Люцені, Клярі і инших кольоніях також учать. Тут на рід горнесь скорше до науки, бо познає єї потребу. Най учать, хто вміє, бо о сьвідке по учи-

телів до темер і мови бути не може. Люди добрі, лиш щоби їх не псовано так, як, не треба казати, хто? В протягу двох місяців урядилисьмо 3 аматорські представлєня. З якою вервою і охотою наші хлопці грають! Не повстидали бись і на галицькій аматорській сцені. Посилаю 3 фотографії. Одна сьвяченє води на Йорданські сьвята — о котрім при свободнім часі напишу, як величаво відбулось. 2) Вид на полудневу часть Прудентополіс з новою церквою і каплицею, школою і монастиром. 3) Тартак, котрий побудував наш чоловік Саввич для себе.

Володимир Коасинський.

З державної ради.

Правительстао внесло предложение законів про нищенє пошести серед безрог та про підняте виплат в готівці.

Між внесенями находять ся: пос. Меруновича в справі обезпечєня зелізничих робітників в трех східних дирекціях зелізницї; пос. Брайтєра в справі запомог для Яричова і Ліснович та в справі публичних робіт для заради безробітїю; пос. Гломбінського ріжні внесенєя в податкових справах. Між інтерпелляціями внесли пос. Романчук в справі переносєня руских учителів і урядників до східної Галичини; пос. Король в справі протєстованя краківської Фльоріянки східно-галицькими судами; пос. Грабмаєр интерпелював в справі звісного розпоряджєня міністра війни против учаси офіцїрів в антипоединковій лїдзі; пос. Гломбінський в справі приспїшеня водних робіт і регуляції гірських потоків та рік.

Міністер красвої оборони

ґр. Вельзерсгаймб, відповідаючи на давнїшу інтерпелляцію пос. Толінґєра і иннїшу пос. Грабмаєра, зазначив, що одержані від міністра війни внясєня стверджують, що звісне розпоряджєня в справі антипоединкової лїги не звертає ся против єї гуманїтарних цілий. Вїйсковість сама стремить до того, щоби о скілько змога уникати поединкових конфліктів через взірцевє поведєнє, а в дамїм разі воступати строго після приписів ради чєсти. Учась офіцїрів в антипоединковій лїдзі уважє ся тому недопустимомо, що у всіх вїйскових квестїях мусять панувати одностїпні погляди і єдино рада чєсти може бути компетентним трибуналом для офіцїрів. Пнакше приїшло би до колїзїй, шкідливих для обох сторін. Дух і спосіб думаня офіцїрського корпусу мусить бути вільний від всяких сумнїїв і підлягати єдино покликанїй вїйскової власти. Міністер вказує на те, що між єго послїдними промовами а розпоряджєнєм міністра війни нема жадної сучєречности (протєст з посольських лавок) і відпадає заміт, немов би за кілька днїв по остаточнім ухвалєню вїйскових предложєнє-

КОРНИЛО УСТИЯНОВИЧ.

КАВКАЗ.

(Дальше.)

Грузія тямала також і те, що муж найславнїйшої кавказкої царїці Тамари був єпном Андрїя Боголюбського. Она чула бряк руского меча вже навіть дєсь у стїп високого Казбека; коли — на поклик хана Менгү-Теміра — ростівський Борис, білоозірський Глєб, ярославський Хведір і городецький Андрїй ходили в р. 1277 на неслухняних Татарам Ясїєв.

Певна-ж річ, що анї зарїз князя Рєредїб анї инні побїди руских князїв над Черкєсами і Осїтами не єдвали їм народів Кавказа, а поганї обичаї Тамариного мужа і Татарам послушне оружє синів Олександрє невського просто відтручували від Русї Картвельцїв. Натомість велика побїда запорозкого гетьмана Михайла Вишневецкого в підкавказких степах над страшними Турками 1550. р. і слава походів лицарєства сїчового на Трапезунт і Синопу, а навіть на сам грізний Стамбул лунали радїсними надїями в долинах і на горах Кавказа. Не дивно, що очі всіх підкавказких християн

звернули ся до півночи і свої злєзи на Русь посилали.

Вїсть, що Москва скинула татарське ярмо та що в р. 1583 завоввала Астрахан і станула на берегах Тєрека, оживила надїї Грузїн; а женитьба Івана Грозного, з дочкою черкєского князя Темрюка єднала єму дружбу кавказких народів.

З того часу їде а над Кури і Рїону посольство за посольством в Росїю, умоляючи в Москві заштити против нєлюдских Перзїв і против тиранских Турків... однак надармо.

Вправдї відбуло ся раз посольство від Алєксєя Михаловича в Кутаїс і прийняло присягу їмерецкого царя Олександрє на підданьство Москві... наїтали і якісь волзкі та уральські Козаки на Каспїй і грабили Татар... алеж і тільки всего. Чули в Москві, чули, як єї вірного данника з за Кавказа роздирають Турки, а цар... цар умивав від усього руки.

Він і не мїг рук тих подати так далеко і доперва тоді коли Україва, а за нею і Крим приїшли під панованє Росїї почали в Москві щєсь трохи більше дїкавити ся закавказкими християнами і то лише яко можливою «Козєрою» в воєнних іграх з Перзами і з панами Царгорода.

І так нотують літописи під р. 1654. бистрий напад Козаків на Гунїю коло Батум-а і а в р. 1658. організацію т. зв. «терського

войска» від Кавказом; котрє безнастанними нападами мучить Татар і запускає ся нераз глибоко в гори.

В р. 1711. приїмають вже підкавказкі Татари власть Росїї.

В р. 1722. добуває воюючий з Перзєю Петро в Дербєнта і займає приналежні Перзам прикаспїйські землі.

Все те однак — хоть і підживляло надїї християн на близьке виволоєнє їх з під ярма бісурманів — давало Перзам повід до лютої над ними нїмсти.

В р. 1724. користають з побїд Петра над Перзами Турки. Они добувають Тифліс і займають Грузїю. Цар Вахтанг утікає в Росїю.

Однак вже в р. 1736. проганяє з Грузїї Турка великий перський шах і звїр Надїр і вертає за помочю англїйської торговельної компанїї Джона Ельстона, що владивши ся на Каспїй збудувала для него двадцятьпушковый корабель і харчі войскам єго возила — всі здобутки Росїї.

В тих тяжких злиднях здобула ся винищена і Росєю опущєна Грузія на останній богатирський подвиг.

Як гнїт догаряючої сьвїчки, що перед згаснєнєм ще одним ясним пламенєм вибухає, так засіяла й Грузія в р. 1752. великою побїдою

і зложенню з сеї нагоди заспокоюючих запевнень — військові власті хотіли задокументувати своє противне становище всяким стремлінням задля усунення поєдиноквого промусу (протести).

Пос. Хоц і Толінгер поставили внесення на отворенє дискусії на слідуючім засіданю над нинішнюю відповідію міністра краввої оборони. Слідуюче засіданє в п'ятницю.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Иоана муч., Сергія; рим.-кат. Фланца. — В п'ятницю: руско-кат. Якова іспов., Томі; рим.-кат. 7 болівн. Пр. Д. М.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні кварталу просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий, бо будемо приневолені застаковити довжникам дальшу висилку часописи.

— **Тарасове сьвято в Тернополи.** В неділю дня 5. с. м. відбудуть ся в великій салі замковій в Тернополи в 42. роковини смерті Т. Шевченка заходом українсько-руських Товариств: Філії «Просьвіти», Народного Дому, Рускої Бесіди, Міщанського Брацтва, Тернопільського Бояна, Товариства педаг. Союза кредитового, Подільської Ради, Рускої Бурси, Віри і Товар. «св. Николая» вечерниці з отсею програмою: Інтродукція: Mendelssohn-Bartoldy: Ouverture «Meeresstille und glückliche Fahrt», відграє військова музика 55. п. п. 1) Вступне слово, п. др. С. Голубович 2) Драгоманів-Людкевич: «Поклик до Славян», муж. хор з фортеп. акомпан. на 4 руки. 3) Шевченко-Лисенко: «Ой Дніпре», барит. сольо, п. Ганчаковський. 4) Колесса: «Обжинки», міш. хор. 5) Шевченко: «Думи мої», деклямація, п-на Л. Юськевичівна. 6) Шевченко Лисенко: «Скорбна дума», муж. хор з акомп. війск орх. 7) К. F. Enslin: «Die bleiche Rose»; Reverie, відграє на гарфвій цитрі о. Е. Кудчинський. 8) Ніщинський: «Вечеринці»; альтові сольо відспівує п-ні Морозова. Хоральні продукції виконає «Тернопільський Боян». — Цни місц: крісло 1-рядне 2 К, 2-рядне 1 К, партер 80 сот., для учеників і селян 50 сот. Билетів дістати мож в «Народній Торговлі», а перед концертом при касі. Початок точно о 8. год. вечером.

— **Аматорське представленє в Чорткові.** Читальня «Просьвіти» в Чорткові отворена 15. лютого с. р. устроює в неділю, дня 5. цвітня с. р. в салі громадского уряду в Чорткові аматорське представленє: «Перше поумирали, потому ся побрали», орг. комедії в 2 діях з життя маломіщанського П. Карпенка. Розпочне і закінчить тенорове сольо.

— **3 Наукового Тов-а ім. Шевченка.** Дня 25. марца с. р. по загальних зборах відбуло ся засіданє виділу під проводом ново вибраного голови проф. Мих. Грушевского. На засіданю виділ ухвалював ся, як слідує: проф. д-ра Кир. Студинського вибрано заступником голови, і референтом бібліотеки і музея; Володимира Гнатюка секретарем; рад. Івана Ясеницького касиром; Коста Паньківського контрольором; Гриця Гарматія референтом друкарні; д-ра Івана Макуха адміністратором казенної; а з заступників виді-

над Персами під Ериваньом. Цар Гераклій II. прогнав за Аваке одвічних ворогів своєї землі.

Але не довго сїяла Грузія радошами і сукоком. Смертельна пімста готовила ся для неї; як — тимчасом — єї сестри Мінгрелія, Імеретія і Гурія дожидали і джидали ся осводженя снід ярма Турків.

Витягнена далеко поза полудневою границю Росії лінія терекних козаків — що за плечима своїми мала коші диких Ногайців — бороняла себе, вправді, від збойничих нападів Чечни та інших Татар, однак поміч нести закавказким християнам була она і за слаба ще і не забезпечена гаразд від своїх степових сусідів.

На щастє зайшло між Ногаєм а Калмаками щось такого, що ті получали ся в Донцями, знищили ногайський город Копил над рікою Кубаню і вирізали множество Ногайців.

Таким чином почали вже обі кавказкі ріки Терек і Кубань становити границю російської держави. Козацтво тамки чим раз все більше і більше примножувало ся утікачами з Росії і поданю помічи закавказким християнам не протівило ся вже більш нічого, як одні горі; племя найвойовничє, котрих лядарска Кабарда признавала ще за цариці Анни власть московську.

(Конець буде).

лових: Володимира Загайкевича, референтом книгарні і адміністрації Літ. Наук. Вистника, Ігната Кисіля референтом магазину і Юліяна Мудрака рахунковим референтом видавництва і заступником секретаря. Проф. Мих. Грушевський прийняв кромі того реферат видавництва.

Продовженє загальних зборів відбуде ся в суботу дня 4. цвітня о 6. год. вечером в комнатах товариства. На днешнім порядку: зміни статута і внесенє членів.

— **3 Самбора.** Виділ товариства «Шкільна Поміч» в Самборі при ласкавій співучасті Комітету Пань ухвалив урядити з весною забаву в публичнім огороді, получену з тоболою на дохід бурси св. Володимира в Самборі. Заки розішлемо відозви, звичаємо сею дорогою ВПов. Добродіів і сьміємо просити о жертвованє фантів. Найбільше пожадані були би фанти ручної роботи. Уряджуючи перший раз в Самборі сего рода публичну забаву, сьміо певні, що вся інтелігенція повіту радо єї повитає і возьме в ній живу участь, а красавиці Підгір'я засиплють нас фантами аргистичної праці своїх рук. Збирає фантів прийняв на себе Комітет Пань, а надсилати фанти належить на руки ВПов. Пані Евгенії Стахурскої в Самборі до 15. червня с. р.

Виділ «Шкільної Поміч» і Комітет Пань.

— **Личні вісти.** Директор почт і телеграфів, п. Сеферович, повернув з Відня до Львова і обняв урядованє.

— **3 Підгаєччини.** Намісництво розписало нові вибори до повітової ради в Підгайцях на день: 25. мая з сільських громад (12 членів); 26. мая мая з міських громад (3 членів); 27. мая з більшої посілости (11 членів).

— **Рільничий страйк** — як доносить «Діло» — вибухнув в Хоросткові в добрах гр. Семьняського. Жандармерія арештувала кількох страйкарів.

— **Довговічні.** В Ярославі помер в сих днях Іван Бойдає в 106. році життя. До послідних хвиль життя померший займав ся ручною працею і був здоров як риба. — В Павлосові коло Ярослава померла Катерина Біла в 115. році життя.

— **Огні.** Дня 27. марца згоріло в Дідушицях великих, стрийского повіта, 50 селянських загород, вартости понад 150.000 К. — Дня 29. марца знищив огонь 22 господарских будинків в Лівинцях коло Львова. Шкода обчислена на 15.000 К.

— **Значені безроги.** В радї державній внесло правительство проект закона в справі пощести між безрогами. Сей закон дотичить головню Галичини, в якій свиньска пощесть ніколи не вигасає. Годить ся отже згадати, який спосіб придумано для ліпшої контролі безрог. До сего мають служити дротяні ковтки на ухах безрог. Кожда безрога буде несити в усї обручку з відповідною написію і числом. Переколюванєм уха і вкладанєм там обручки будуть займати ся окремі уряди. Обручка буде злюгована так, що єї не буде можна аняти. Знак на обручці буде узгляднений на пашпорті, який будуть видавати лише один раз для тої самої безроги. За огляданє безроги перед видачею пашпорта буде ся платити ветеринарови 4 сот., а за написанє сеї «свинської метрики» других 4 сот. Поки що правительство замовило вже 300.000 свинських ковтків у п. Демчиньского в Тарнові за 30.000 К, або по 10 сот. Не знати ще, по кілько будуть продавати тоті ковтки?

— **Бюджет міста Львова** вноситься в розходах 6,348.169 К, а в доходах 6,357.187 К. Найбільші рубрики в розходах становлять: платня урядникам 732.577 К, відсотки від позичок 1,156.051 К і видатки на просьвітні цілі 1,176.766 К. Між доходами найбільші рубрики становлять: дохід з дібр, заведень і підприємств 922.804 К, дохід з ковенційних оплат 862.336 К, громадский податок чиншовий 600.000 К і громадскі додатки від сталих податків 1,069.000 К.

— **Старинні печери.** Куратор київского музею старинности і штуки, В. Хвойко, одержав вість, що коло села Халенне недалеко Київ, відкрито в березі Дніпра дві печери. В одній з них, як доповідає київскі часописи, крім залізних предметів лежала на малій спорохнявилій підставці грубя книжка пергаментова в грубій окладинці з металевими оковами. Книга була писана грубим письмом. Селяни, котрі відкрили печери, не вваючи вартости книги, знищили єї так, що остали лише окладинки з оковами.

— **Росія зброїть ся... на Балкані!** З Відня доносять, що цар Никола повідомив Черногорского князя, що вислає єму в дарунок 8 батерий скорострільних гармат малого калібру разом з муніцією. Сей дар — нише цар в листі до князя — най стане доказом приязні і зачливости російского народу, на най заінтересує всіх Славян независимостію Черногори. — Хитрай великорос!

— **Новість на почті.** Від 1. цвітня заведено на почтах у Відні електричне чаліплювачє почтових значків на листах і перепасках. За вкиненєм відповідної квоти до електричного автомату, автомат прибыває потрібний значок на підставленім папері. Доси сповняє сю функцію 4 автوماتи і можуть денно приліпати 80.000 значків.

Для купців, які висилають багато листів, єї автوماتи значно улекшують працю.

— **Розрухи на острові Трінїдед.** На англійскім острові Трінїдед, що лежить недалеко Венецуелі, вибухнули недавно в місті Порт-оф-Спен поважні розрухи. Товпа народу підложила огонь під правительственні будівлі і знищила їх до тла. Управитель острова і посадник міста змогли видобути ся з горючих будинків лише при помочи поліції, котра мусіла дати салву в юрбу. Богато осіб ранено і убито. Революція грозить цілому островови. Англійський корабель «Пеллес» вислав на остров відділ війска. Населенє Трінїдеду, котрий обіймає 4.600 км., належить до найбільше мішаних В XVII і XVIII в. належав сеї остров по черзі до Іспанії, Англії, Франції, аж вкінці перед 100 літами дістав ся назад під панованє Англії на підставі мира, заключеного в Амьєн. Там находять ся потомки Іспанців, Французів, Англійців, дальше є там африканські мурина, туземці, Китайці а навіть меншакці східних Індій. Загалом числить остров 277.600 голов населеня. Головним занятєм тамошних мешканців є плантації кави і цукрової тростини.

— **Незвичайні хрестини** відбули ся сими днями в місті Кельн в Німеччині. В Кастана паноптикум, котре там тепер перебуває, показує ся громада муринів з краю Тобо в Африці, зложена з 26 осіб. Отже всім з тих муринів вихрестило ся оноді при величезнім здвизі народа. Всі мурина були біло повирані, а хрестини відбували ся довше як годину. Та й начальник тих муринів хотів вихрестити ся, але під тим услівєм, щоби єму лишити обі єго жінки, але що віра християнська не позволяє тим хрестити ся, котрі мають більше як одну жінку, то Гік — так називає ся начальник племені — не хотів жати лиш з одною жінкою і не вихрестив ся.

— **Конкурси** оголосила: краєва рада шкільна на посаду учителя історії і географії в гімназії в Стрию з речинцем до 20. цвітня; зверхність громадска міста Ліска на посаду міського ветеринара з платнею 800 К річно і з речинцем вношеня подань до 31. мая с. р. («Газета Льв.» ч. 74.).

— **Переписка Редакції.** ВП. Квасинський в Парані. О обіцянї фотографії просимо; передамо їх до ужятку параньскому комітетови. Цікавою була би ширша розвідка, можливо зі статистичними даними про житє-бутє наших Паранців.

— **Для убогої вдови Щ-ої у Львові,** що не в силі працює рук своїх виживити десятєро незаосмотрених діток, приймає Редакція Руслана добровільні датки милосерних добродіів.

Доси зложено у нас на сю ціль 41 К (а не 43 К, як було оголошено через ошібку в ч. з вторника). Гроші передано.

— **Родимці! Памятайте на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!**

Посмертні оповістки.

— **Йосиф Кулачковский,** ц. к. комісар лісової інспекції, упокоїв ся в Золочеві (дня 22. м. м. в 50. році життя. В. с. п.)

— **Александр Петрушевич,** властитель реальности в Стрию і молодший брат львівского крилошанина, упокоїв ся дня 24. м. м. в 75. р. життя В. с. п.)

— **Еміля** з Герасимовичів Кушик, жена пароха в Ольхівці коло Мельниці, упокоїла ся дня 31. марца с. р. по довгій і тяжкій недужі. В. і. п.)

Наука, штука, література.

— **Репертуар Руского народного театру у Львові** в салі «Gwiazd-я» ул. Францішканська ч. 7.

Четвер, дня 2. цвітня перший раз: «За гублений рай», драма в 5 діях Тогобочного і Гольдета.

Субота, дня 4. цвітня: «Скапаній сьвіт», штука в 4 діях В. Оркана, перший раз з епілогом «Ніч».

— **Рецензію з «Урієля Акости»** подамо завтра з причини браку місця в нинішнім числі.

— **Недавно опустили печатню нові, гарні «Народно-церковні пісні».** Уложив текст і ноти о. В. Стех Ч. С. В. В. — Ціна примірника 12 сот.; з пересилкою 15 сот. Набути можна або у Львові у ОО. Василян, або в монастирі ОО. Василян в Красноушці, пош. поч. Поморяні.

— **Репертуар Львівської Фільгармонії.**

В четвер, дня 2. цвітня і в суботу дня 4. цвітня: великі концерти фільгармонічні під управою Густава Малера, директора ц. к. надворної опери у Відні.

Телеграми.

Будапешт, 1. цвітня. Вчорашнє засіданє угорського сойму виповнило обструкційні промови Кошутівців проти військових предлог. Бесідники домагали ся повної самостійности Угорщини і виступали проти спільного прапору у війську.

Загреб, 1. цвітня. Вчорашній день минув спокійно. Арештованих студентів, дневникаря Радіча і провідника робітників Сівоватку випущено з арешту. Демонстрація не повторила ся задля дощу.

Софія, 1. цвітня. Вже утворив ся новий кабінет, на якого чолі станув знова Данев, а всі давні міністри задержали свої теки, з виїмкою мін. війни Паприкова, якого заступив полковник Савов.

Штокгольм, 1. цвітня. Король обьяв знова управу держави, поручену на час свого виїзду своєму синові.

— **На Шкільну Поміч в Самборі** зволени жертувати в I кварталі 1903. року: 1) Єго Пр. єпископ Константин Чехович 50 К, 2) п. Волянський Ев. з Самбора 10 К, 3) Народна Торговля 50 К, 4) о. Е. Менціньский з Хіднович 6 К, 5) Виділ Краєвий (субвенція) на бурсу 200 К, на Шкільну Поміч 100 К, 6) Ів. Козіцький з Самбора 3 К, 7) Амвросий Погор Яновский, президент суду в Самборі 20 К, 8) о. Ортинський Філярет 4 К, 9) о. Навроцький, інспектор шкіл в Долині 10 К, 10) о. Літинський парох з Чукви 20 К, 11) о. Шемердяк 1 К, 12) о. Дмитрий Ортинський з Гордині 5 К, 13) декап о. Лев Козаневич з Мисткович 2 К, 14) о. Симеон Кульчицький з Воцанець 3 К, 15) о. Баранецкий з Пянович 20 К, 16) Даток самбірської каси задаткової 70 К, 17) о. Созанський Вікент з Ісай 4 К, 18) Лисик з Волі Коблянської 7 К, 19) Товариство «Дністер» 50 К, 20) місячні складки Добродіїв з Самбора і членські вкладки 127 К 34 с. Разом: 761 К 34 с. — З сеї суми вплачено на довг 420 К 38 с. а проче ужито на удержанє бурси. — Бурса удержує 47 учеників з шкіл народних, виділових, гімназій і семинарій. Вважаючим Добродіям, що пам'ятають о нашій бурсі і «Шкільній Поміч» складаємо щире подяку за пам'ять о товаристві і щедрі датки та поручаємо се товариство на дальше їх ласкавій пам'яті і жертволюбности. — Від

Виділу «Шкільної Поміч» і бурси св. Володимира В.: о М. Ортинський, предсідатель. Т. Біленький, скарбник.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і гудий
Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ
довголітній лікар клінічний і заведеня лічничого в Цавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім).
11(40-?)

COLOSSEUM Ernesta Thorna
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сокішна
Нова сензаційна програма!

від 1. до 15. цвітня 1903.
при співучасті військової музики 30. п. п.
Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і свята два представлєня. Що п'ятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснійше можна замовляти і набувати в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Безженний сьвященик потребує образованої жєнщини до заряду дому. Зголошеня приймає о. Парох в Заланові п. Рогатин.
35(5-10)

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

ДІМ
„ПРОСЬВІТИ“

одинокє рускє товариство асекураційнє, заснованє в 1892. р.

обезпечєє будинки, движимости, збіжє і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишкє з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послїдних трєх літах виносив зворот 8%.

- ДНІСТЕР** виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6,064 відшкодовань в сумі 3,187,258 К.
- ДНІСТРА** поліси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.
- ДНІСТЕР** посередничить при обезпечєнях на житє в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечєнь на рускі добродійні діла; длятого на житє треба обезпечати ся тільки через «Дністер».
- ДНІСТРА** фонди виносять з кінцем 1902. р. 838,364 К і всі уміщені в цїнних паперах пупілярних.
- ДНІСТЕР** уділяє агєнції селянам особливо там, де ще не роблять дотеперішні агєнти.
- ДНІСТРА** агєнти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий шєля часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.	приходить о годині		відходить о годині		посп.	особ.
		6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор		
		6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	1:55	
		6:50	з Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6:43	„ „ „ дв. Підзамче	2:09	
		7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича		
		7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Праги), Берлина		
		8:00	„ „ на дв. головний	2:55			
		8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:00	до Лавочного, Хирова, Калуша		
		8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Янова		
1:35		8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	9:50	до Белци, Сокаля, Любачова		
		10:25	з Ришона, Любачова	10:30	до Чернівців, Потутор		
		11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Піда.		
		1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	10:57	„ „ дв. гол.	2:40	
		1:23	з Янова	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		
2:20			з Підволочиск, Копичинців на дв. Піда.	2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділі і свята		
2:35			„ „ на дв. голов.	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
		3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.		
		4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (1/5-30.9)	3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.		
		5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Піда.	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова		
		5:35	з Янова				
1:45		5:40	з Чернівців, Іцкан „ на дв. голов.				
		5:50	з Кракова				
				Ніч			
				12:45	6:10 до Станиславова, Жидачева		
					6:20 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)		
					6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно		
					6:35 до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		
					7:10 до Сокаля і Рави рускої		
					8:16 до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		
					8:25 до Перемшля		
					9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець		
					9:20 „ „ дв. Підзамче		
					10:05 до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.		
					10:30 до Іцкан, Чорткова		
					11:00 до Кракова, Відня, Варшави, Праги		
					11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний		
					11:32 „ „ дв. Підзамче		
					4:15 до Кракова, Відня, Праги, Самбора		
					5:50 до Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.		

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано

Час середно європейскій рїхнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перекладаня папери вартістї і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подїбно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядженя.

Прїписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.